

Štvrtok 27. apríla 2017

P8_TA(2017)0200

Situácia vo Venezuele**Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. apríla 2017 o situácii vo Venezuele (2017/2651(RSP))**

(2018/C 298/18)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje početné predchádzajúce uznesenia o situácii vo Venezuele, najmä na uznesenia z 27. februára 2014 o situácii vo Venezuele ⁽¹⁾, z 18. decembra 2014 o prenasledovaní demokratickej opozície vo Venezuele ⁽²⁾, z 12. marca 2015 o situácii vo Venezuele ⁽³⁾ a z 8. júna 2016 o situácii vo Venezuele ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, ktorého je Venezuela zmluvnou stranou,
- so zreteľom na Medziamerickú demokratickú chartu prijatú 11. septembra 2001,
- so zreteľom na venezuelskú ústavu, a najmä na jej články 72 a 233,
- so zreteľom na list organizácie Human Rights Watch generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov Luisovi Almagrovi Lemesovi zo 16. mája 2016 týkajúci sa Venezuely ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokého komisára OSN pre ľudské práva Zaida Raada Husajna z 31. marca 2017 o rozhodnutí venezuelského najvyššieho súdu prevziať zákonodarné právomoci národného zhromaždenia,
- so zreteľom na varovanie uvedené v správach Organizácie amerických štátov (OAS) z 30. mája 2016 a 14. marca 2017 o Venezuele a na výzvu jej generálneho tajomníka, aby bolo urýchlene zvolané zasadnutie jej Stálej rady na základe článku 20 Demokratickej charty s cieľom diskutovať o venezuelskej politickej kríze,
- so zreteľom na list podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) Federicy Mogheriniovovej z 27. marca 2017 o zhoršení politickej, hospodárskej a humanitárnej krízy a vážnej kríze vo Venezuele,
- so zreteľom na deklaráciu OAS z 13. marca 2017 podpísanú 14 členskými štátmi, ktorá požaduje, aby Venezuela okrem iného urýchlene naplánovala voľby, prepustila politických väzňov a uznala ústavnú deľbu moci,
- so zreteľom na rezolúciu Stálej rady OAS z 3. apríla 2017 o nedávnych udalostiach vo Venezuele,
- so zreteľom na článok 123 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 294, 12.8.2016, s. 21.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 316, 30.8.2016, s. 190.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0269.

⁽⁵⁾ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

Štvrtok 27. apríla 2017

- A. keďže Najvyšší súd Venezuely vo svojom rozhodnutí z 27. marca 2017 vyhlásil všetky právne predpisy prijaté národným zhromaždením za protiústavné; keďže Najvyšší súd Venezuely vo svojom rozhodnutí z 29. marca 2017 vyhlásil, že národné zhromaždenie pohŕda súdom, anuloval jeho legislatívne opatrenia a rozhodol, že zákonodarnú funkciu prevezme Najvyšší súd;
- B. keďže rozhodnutia Najvyššieho súdu Venezuely sú v rozpore s deľbou moci zaručenou ústavou, ako aj s povinnosťou všetkých sudcov dodržiavať venezuelskú ústavu a zabezpečovať jej integritu (článok 334);
- C. keďže tieto rozhodnutia boli prijaté bez toho, aby pre ne existoval ústavný základ, a to buď právomoci národného zhromaždenia (článok 187 ústavy), alebo právomoci ústavnej komory najvyššieho súdu (článok 336 ústavy);
- D. keďže generálna prokurátorka Luisa Ortega Diazová, ktorú vymenovala venezuelská vláda, odsúdila rozhodnutie najvyššieho súdu ako rozhodnutie v rozpore s ústavným poriadkom; keďže medzinárodné reakcie a množstvo žiadostí donútili prezidenta Nicolasa Maduru, aby najvyšší súd požiadal o prehodnotenie rozhodnutia, ktorým národnému zhromaždeniu odobral všetky právomoci, a keďže najvyšší súd vydal 1. apríla 2017 nové rozhodnutia, ktorými zrušil svoje predchádzajúce rozhodnutie;
- E. keďže najvyšší súd vyhlásil, že národné zhromaždenie pohŕda súdom, a anuloval jeho opatrenia, a to 1. augusta 2016 a 5. septembra 2016 rozhodnutím č. 808;
- F. keďže venezuelská opozičná koalícia Mesa de la Unidad Democrática získala v 167-člennom jednokomorovom národnom zhromaždení 112 kresiel, teda dvojtretinovú väčšinu, zatiaľ čo PSUV obsadila 55 kresiel; keďže najvyšší súd znemožnil štyrom poslancom národného zhromaždenia, z ktorých traja boli zástupcovia opozície, ujať sa svojich funkcií, čím opozícia prišla o dvojtretinovú väčšinu;
- G. keďže v dôsledku najnovšieho svojvoľného zatýkania sa zvýšil počet politických väzňov na viac než sto vrátane hlavných politických vodcov, akými sú Leopoldo López, Antonio Ledezma Daniel Ceballos a Yon Goicoechea;
- H. keďže vodcovi venezuelskej opozície a dvojnásobnému prezidentskému kandidátovi Henriqueovi Caprilesovi bolo na 15 rokov zakázané vykonávať politickú funkciu; keďže toto rozhodnutie sa zakladalo na obvineniach z „administratívnych nezrovnalostí“, ktorých sa mal dopustiť ako guvernér štátu Miranda;
- I. keďže venezuelské bezpečnostné zložky vrátane národnej gardy a štátnej polície, ako aj nepravidelných ozbrojených skupín, uplatňovali už od počiatku protestov brutálne násilie proti pokojným demonštrantom vrátane členov Kongresu, ktorí protestovali proti rozhodnutiu, ktorým bolo národné zhromaždenie zbavené právomocí, čo viedlo k viac ako 20 úmrtiam a veľkému počtu zranených a zatknutých;
- J. keďže 3. apríla 2017 vyjadrilo 17 z 21 krajín Stálej rady Organizácie amerických štátov (OAS) vážne znepokojenie nad protiústavnou zmenou demokratického poriadku vo Venezuele; keďže niektoré krajiny regiónu nedávno vyjadrili svoju ochotu uľahčiť mediálny proces vo Venezuele, čo by umožnilo dosiahnuť prelom;
- K. keďže vláda prerušila proces regionálnych volieb, ktoré sa mali konať v decembri 2016, a zabránila konaniu referenda o odvolaní založeného na ustanovení ústavy, ktoré umožňuje 20 % voličov vyžiadať si odvolanie nepopulárneho prezidenta, a to napriek tomu, že boli splnené príslušné ústavné požiadavky;
1. odsudzuje pokračujúce protiústavné porušovanie demokratického poriadku vo Venezuele po vydaní rozhodnutia venezuelského najvyššieho súdu, ktorého cieľom bolo prevzatie zákonodarných právomocí národného zhromaždenia, a absenciu deľby moci a nezávislosti jednotlivých zložiek moci;

Štvrtok 27. apríla 2017

2. dôrazne odmieta rozhodnutia Najvyššieho súdu Venezuely dočasne zbaviť národné zhromaždenie jeho právomocí a považuje ich za jednoznačne nedemokratické opatrenia, ktorými sa priamo porušuje ústava Venezuely; považuje za zásadne dôležité, aby venezuelská vláda bez ohľadu na nedávne prehodnotenie niektorých prvkov týchto rozhodnutí zaručila plné obnovenie demokratického poriadku;
3. vyjadruje hlboké znepokojenie nad závažným zhoršovaním situácie, pokiaľ ide o demokraciu, ľudské práva a sociálno-ekonomickú situáciu vo Venezuele, a to v prostredí narastajúcej politickej a sociálnej nestability;
4. vyzýva venezuelskú vládu a najvyšší súd, aby rešpektovali ústavu, a najmä právomoci, ktoré udeľuje všetkým riadne zvoleným poslancom parlamentu;
5. vyzýva venezuelskú vládu, aby chránila delbu moci a nezávislosť jej zložiek a aby obnovila v plnej miere ústavné postavenie národného zhromaždenia; pripomína, že oddelenie a vzájomné nezasahovanie zložiek moci je základnou zásadou demokratických štátov, ktoré sa riadia zásadami právneho štátu;
6. vyzýva venezuelskú vládu na okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých politických väzňov; pripomína, že národné zhromaždenie súhlasilo s prepustením politických väzňov prostredníctvom zákona o národnom zmierení, ktorý vetovala výkonná moc; pripomína, že kým nebudú prepustení politickí väzni, nemožno dosiahnuť trvalé mierové riešenie v prospech Venezuely;
7. vyzýva vládu Venezuely, aby dodržiavala ústavu a aby predstavila volebný harmonogram, ktorý umožní slobodné a transparentné volebné procesy, ktoré sú jedinou cestou, ako ukončiť súčasnú politickú patovú situáciu; dôrazne odsudzuje rozhodnutie venezuelskeho úradu pre kontrolu štátnych financií, ktorým bolo vodcovi opozície Henriqueovi Caprilesovi na 15 rokov zakázané vykonávať politickú funkciu; vyzýva venezuelskú vládu, aby ukončila prax vytlačania opozičných vodcov z verejného priestoru tým, že sú zbavovaní politických práv;
8. víta rezolúciu Stálej rady OAS z 3. apríla 2017 a PK/VP, aby ju podporila, a ohotu mnohých krajín v regióne uľahčiť mediačný proces v záujme dosiahnutia národnej dohody; vyzýva ďalej PK/VP, aby spolu s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami aktívne hľadala ďalšie opatrenia, ktoré by EÚ umožnili obnoviť v plnej miere demokraciu vo Venezuele;
9. dôrazne odsudzuje brutálne potlačenie pokojných demonštrácií venezuelskými bezpečnostnými zložkami, ako aj nepravidelnými ozbrojenými skupinami, ktoré viedlo k viac ako 20 úmrtiam a veľkému počtu zranených a zatknutých; vyzýva venezuelskú vládu, aby vyšetrila všetky úmrtia a dodržiavala a zaručovala ústavné právo na slobodné pokojné zhromažďovanie; vyzýva venezuelské úrady, aby všetkým občanom zaručili bezpečnosť a umožnili im slobodne uplatniť ich práva, najmä pokiaľ ide o obhajcov ľudských práv, novinárov, politických aktivistov a členov nezávislých mimovládnych organizácií, ktorým hrozí väčšie riziko útokov a svojvoľného zatknutia;
10. vyzýva venezuelské úrady, aby čo najrýchlejšie umožnili vstup humanitárnej pomoci do krajiny a tiež vstup medzinárodných organizácií, ktoré chcú pomôcť najviac postihnutým vrstvám spoločnosti; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, najmä susediace krajiny a krajiny EÚ, aby zohľadnili humanitárnu krízu, ktorá môže vzniknúť v dôsledku veľkého počtu Venezuelčanov, ktorí opustia svoju krajinu;
11. opakuje svoju naliehavú požiadavku, aby Európsky parlament vyslal do Venezuely delegáciu, a na čo najrýchlejšie uskutočnenie dialógu so všetkými stranami zapojenými do konfliktu;
12. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vláde a Národnému zhromaždeniu Venezuelskej bolívarovskej republiky, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov.